

У ПРОДАВНИЦАМА СЕ ВЕЋ ГОДИНАМА ПРОДАЈЕ ГЕНЕТСКИ МОДИФИКОВАНА ХРАНА, ИАКО ЈЕ ЗАКОН ЗАБРАЊУЈЕ

ГЕНИМА СЛАДЕ ЧОКОЛАДЕ

На рафовима ГМ сокови, слајкиши, млечне прерађевине, па чак и кашице за бебе

ЈЕДАН у низу услова за улазак у међународне организације који је постављен пред Србију је дозвола промета генетски модификоване хране. Иако су законом ГМ намирнице забрањене у нашој земљи, на рафовима скоро свих трговина налазе се бројни производи који садрже састојке ГМО. Ниједан, међутим, није обележен „дрвеним кругом“ који потрошачу оставља могућност да сам изабере овакве „обогачене“ производе.

Еколошка организација „Гринпис“ објавила је недавно списак компанија чији производи имају ГМО састојке. Међу њима, већина је намењена деци и продаје се и у нашој земљи. На листи су популарна газирана пића, чоколадице, дечија храна, млечни производи, зачини...

Изјава министра пољопривреде Драгана Гламочића „да је либерализација увоза ГМО од националног интереса за Србију, о чему ће Влада заузети став“, уз-

■ Храна која је „обогачена“ ГМО

„Snickers“	„Kraft“ чоколаде, чипс, кафа, дечји напитак
Пиринач „Uncle Ben’s“	„Danone“ јогурт, кефир, сир, дечји напиток
Чай „Lipton“	Дечји напиток, производи „Delma Unilever“
„M&M“	„Abbot Labs Similac“ млеко у праху за бебе
„Twix“	„Hellman’s“ зачини, мајонези, сосови
„Milky Way“	„Heinz“ зачини, мајонези, умаци
„Cadbury“ чоколада	„Heinz Foods“ кечап, сосови
„Ferrero Rocher“	Дечији напиток „Nestle“
„Nestle“ чоколада	„Hipp“ кашица за бебе
Чоколадни напиток „Nesquick“	Кекс „Parmalat“
„Coca-Cola“	„Knorr“ сосови
„Sprite“, „Fanta“	„McDonalds“
„Pepsi-Cola“	„7 Up“

буркала је јавност. Садашњи српски прописи забрањују узгајање и промет ГМО, али нису у складу са прописима ЕУ и Светске трговинске организације.

- Потрошачи не треба да брину уколико дође до либе-

рилизације ГМО, јер ће ти производи бити видно декларисани, а проћи ће и ригорозне мере контроле биолошке сигурности - објашњава министар пољопривреде. - Прописи треба да омогуће да потрошачи сами

одлуче да ли ће купити ГМО и истиче да у садашњим прописима има пропушта који доводе до злоупотребе. Овога тренутка може да се деси да (потрошачи) конзумирају ГМО, а да тога нису ни свесни.

Стручњаци, међутим, сматрају да у инспекцијским контролама до сада никада није обелодањено да грађани Србије годинама једу ГМ храну. Инспектори, тврде стручњаци, не успевају да пронађу хиљаде хектара засејаних ГМ сојом и другим ратарским културама.

- Надлежни органи немају податке о увезеној сојиној сачми, која је генетски модификована и преко сточне хране улази у ланац исхране људи - каже Миландин Шеварлић, професор Пољопривредног факултета у Београду. - Влада Србије не треба да пропусти пред притисцима, јер је осам земаља у ЕУ забранило ГМ храну, а у Бугарској се одиграо својеврсни на-

Љајић: Ригорозна контрола

ПОЛЕМИКА која је у јавности покренута у вези са изменама Закона о генетски модификованим организмима (ГМО) у овом тренутку је потпуно беспотребна, јер се о једној важној и осетљивој теми води расправа на сензационалистички начин, изјавио је министар трговине Расим Љајић.

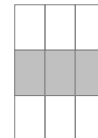
- Најважније је да започне дијалог свих заинтересованих страна, надлежних државних институција, невладиних организација, научне и стручне јавности, да бисмо дошли до решења

које је општеприхватљиво - нагласио је Љајић. - Наш примарни циљ је пре свега сигурност односно здравствена безбедност свих грађана и отклањање ризика за здравље људи, животиња и заштиту животне околине.

Према његовим речима, и уколико дође до промена Закона, оне ће учинити тај акт још рестриктивнијим, јер ће надзор и контрола те робе бити оштрији и ригорознији него што то предвиђају важећа законска решења. - Циљ Србије јесте чланство у Светској трго-

винској организацији (СТО), јер то земљи омогућује пуну интеграцију у међународни трговински систем, а истовремено је и предуслов за приступање ЕУ - закључио је Љајић. ■

СПОРНА СОЈА У МАЧВИ

ПОЉОПРИВРЕДНИ инспектори су прошлог месеца утврдили да је ове године у Србији, генетски модификована соја била посејана на 23 хектара. Прегледано је око 1.300 парцела, а присуство ГМ соје је потврђено у 42 од 45 узетих узорака! Соје је уништена пре него што је сазрела, а против сељака, код којих су пронађени засади са ГМ сојом, поднете су пријаве. ГМ соја пронађена је у Мачви, Обреновцу и Јужнобанатском округу, али имена произвођача и даље су тајна.

родни бунт. Уосталом, нека донесу закон који ће важити од првог дана када постанемо пуноправни члан ЕУ.

И други аграрни стручњаци на Пољопривредном форуму Економског института убеђени су да постоји начин да се Србија заштити од ГМО тако што ће, рецимо, подићи забрану, али одмах увести и мораторијум на ГМ производе! Од 159 чаница Светске трговинске организације само 40 је дозволило промет ГМ хране.

- Тврдим да нико у свету не може да нам замери што смо против ГМ хране после свих оних НАТО бомби које су бацили на нас - каже економиста Владимир Бабић. - Медијска провокација ГМ храном неће помоћи имиџу Србије. Органска, а не ГМ храна је прилика за Србију. Бутан је себе прогласио „органском земљом“ у којој мора да се сертификује све што није органско. Тако су уштедели новац за маркетинг и

лако извозе све што произведу. ГМО културе су агресивне после којих не може да се гаји органска храна. Контаминација земље након ГМО је страшна и трајна.

Генетски измењена храна је забрањена у 167 земаља, а то је учинило и 70 општина у Србији. Ипак, стручњаци плаши чињеница да у српском парламенту нема пољопривредника. Поборници ГМО сматрају да није доказано да је оваква храна штетна, јер треба да одрасте читава генерација која је конзумирала. С друге стране, није доказано ни да су ГМО културе безбедне по здравље. Противници генетски промењених намирница тврде да су многобројне анализе којима је откривено да ГМО житарице изазивају Алцхајмерову болест, смањење мозга, алергије, као и стерилитет у трећој генерацији, довољан аларм потрошачима. ■

А. КРСМАНОВИЋ